

ਕੰਪਿਊਟਰ ਆਧਾਰਿਤ ਸਟੈਨੋ ਟਾਈਪਿਸਟ/ਜੂਨੀਅਰ ਸਕੇਲ ਸਟੈਨੋਗ੍ਰਾਫਰ ਟੈਸਟ ਲਈ
ਹਦਾਇਤਾਂ

ਆਮ ਹਦਾਇਤਾਂ:-

1. ਪੰਜਾਬੀ ਸਟੈਨੋ ਟੈਸਟ ਲਈ ਵਿਸਤ੍ਰਿਤ ਮਾਪਦੰਡ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹਨ -

ਕ੍ਰਮ-ਅੰਕ	ਆਈਟਮ/ਮਦ	ਸਟੈਨੋ ਟਾਈਪਿਸਟ	ਜੂਨੀਅਰ ਸਕੇਲ ਸਟੈਨੋਗ੍ਰਾਫਰ
1	ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਯੋਗਤਾ ਮਾਪਦੰਡ	ਪੰਜਾਬੀ ਸ਼ਾਰਟਹੈਂਡ ਵਿੱਚ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ 80 ਸ਼ਬਦ ਪ੍ਰਤੀ ਮਿੰਟ ਦੀ ਕੁਆਲੀਟੀ ਸਪੀਡ; ਅਤੇ ਕੰਪਿਊਟਰ ਉੱਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਵਿੱਚ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ 8% ਗਲਤੀਆਂ ਦੇ ਨਾਲ 15 ਸ਼ਬਦ ਪ੍ਰਤੀ ਮਿੰਟ ਦੀ ਟ੍ਰਾਂਸਕ੍ਰਿਪਸ਼ਨ ਸਪੀਡ।	ਪੰਜਾਬੀ ਸ਼ਾਰਟਹੈਂਡ ਵਿੱਚ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ 100 ਸ਼ਬਦ ਪ੍ਰਤੀ ਮਿੰਟ ਦੀ ਕੁਆਲੀਟੀ ਸਪੀਡ; ਅਤੇ ਕੰਪਿਊਟਰ ਉੱਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਵਿੱਚ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ 8% ਗਲਤੀਆਂ ਦੇ ਨਾਲ 20 ਸ਼ਬਦ ਪ੍ਰਤੀ ਮਿੰਟ ਦੀ ਟ੍ਰਾਂਸਕ੍ਰਿਪਸ਼ਨ ਸਪੀਡ।
2	ਡਿਕਟੇਸ਼ਨ ਲਈ ਟੈਸਟ ਵਾਲੇ ਪੈਰ੍ਹੇ ਦੀ ਲੰਬਾਈ	200-200 ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੇ ਦੋ ਪੈਰ੍ਹੇ। ਹਰੇਕ ਪੈਰ੍ਹੇ ਵਿਚਲੇ ਸਾਰੇ 200 ਸ਼ਬਦ ਸਿਰਫ਼ ਇੱਕ ਪੈਰ੍ਹੇ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਨ।	250-250 ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੇ ਦੋ ਪੈਰ੍ਹੇ। ਹਰੇਕ ਪੈਰ੍ਹੇ ਵਿਚਲੇ ਸਾਰੇ 250 ਸ਼ਬਦ ਸਿਰਫ਼ ਇੱਕ ਪੈਰ੍ਹੇ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਨ।
3	ਡਿਕਟੇਸ਼ਨ ਸਮਾਂ	ਪਹਿਲਾ ਪੈਰ੍ਹਾ 2 ਮਿੰਟ 30 ਸਕਿੰਟ, 2 ਮਿੰਟ ਦੇ ਆਰਾਮ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਦੂਜਾ ਪੈਰ੍ਹਾ 2 ਮਿੰਟ 30 ਸਕਿੰਟ	ਪਹਿਲਾ ਪੈਰ੍ਹਾ 2 ਮਿੰਟ 30 ਸਕਿੰਟ, 2 ਮਿੰਟ ਦੇ ਆਰਾਮ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਦੂਜਾ ਪੈਰ੍ਹਾ 2 ਮਿੰਟ 30 ਸਕਿੰਟ
4	ਟ੍ਰਾਂਸਕ੍ਰਿਪਸ਼ਨ ਸਮਾਂ	400 ਸ਼ਬਦਾਂ ਲਈ 27 ਮਿੰਟ	500 ਸ਼ਬਦਾਂ ਲਈ 25 ਮਿੰਟ
5	ਡਿਕਟੇਸ਼ਨ ਲਈ ਟ੍ਰਾਇਲ ਵਾਲੇ ਪੈਰ੍ਹੇ ਦੀ ਲੰਬਾਈ	160 ਸ਼ਬਦ	200 ਸ਼ਬਦ

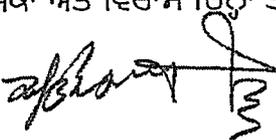
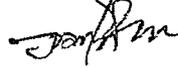
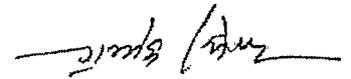
ਸਹਾਇਕ ਡਾਇਰੈਕਟਰ
ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਭਾਗ ਪੰਜਾਬ
ਮੁਕਤਸਰ

6	ਡਿਕਟੇਸ਼ਨ ਲਈ ਟ੍ਰਾਇਲ ਵਾਲੇ ਪੈਰ੍ਹੇ ਲਈ ਸਮਾਂ	2 ਮਿੰਟ	2 ਮਿੰਟ
7	ਟ੍ਰਾਇਲ ਲਈ ਟ੍ਰਾਂਸਕ੍ਰਿਪਸ਼ਨ ਅਭਿਆਸ ਲਈ ਸਮਾਂ	2 ਮਿੰਟ	2 ਮਿੰਟ

2. ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸਟੈਨੋ ਟੈੱਸਟ ਲਈ ਵਿਸਤ੍ਰਿਤ ਮਾਪਦੰਡ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹਨ -

ਕ੍ਰਮ-ਅੰਕ	ਆਈਟਮ/ਮਦ	ਜੂਨੀਅਰ ਸਕੇਲ ਸਟੈਨੋਗ੍ਰਾਫਰ
1	ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਯੋਗਤਾ ਮਾਪਦੰਡ	ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸ਼ਾਰਟਹੈਂਡ ਵਿੱਚ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ 50 ਸ਼ਬਦ ਪ੍ਰਤੀ ਮਿੰਟ ਦੀ ਕੁਆਲਿਟੀ ਸਪੀਡ; ਅਤੇ ਕੰਪਿਊਟਰ ਉੱਤੇ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਵਿੱਚ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ 8% ਗਲਤੀਆਂ ਦੇ ਨਾਲ 10 ਸ਼ਬਦ ਪ੍ਰਤੀ ਮਿੰਟ ਦੀ ਟ੍ਰਾਂਸਕ੍ਰਿਪਸ਼ਨ ਸਪੀਡ।
2	ਡਿਕਟੇਸ਼ਨ ਲਈ ਟੈੱਸਟ ਵਾਲੇ ਪੈਰ੍ਹੇ ਦੀ ਲੰਬਾਈ	200 ਸ਼ਬਦਾਂ ਦਾ ਇੱਕ ਪੈਰ੍ਹਾ
3	ਡਿਕਟੇਸ਼ਨ ਸਮਾਂ	4 ਮਿੰਟ
4	ਟ੍ਰਾਂਸਕ੍ਰਿਪਸ਼ਨ ਸਮਾਂ	20 ਮਿੰਟ
5	ਡਿਕਟੇਸ਼ਨ ਲਈ ਟ੍ਰਾਇਲ ਵਾਲੇ ਪੈਰ੍ਹੇ ਦੀ ਲੰਬਾਈ	100 ਸ਼ਬਦ
6	ਡਿਕਟੇਸ਼ਨ ਲਈ ਟ੍ਰਾਇਲ ਵਾਲੇ ਪੈਰ੍ਹੇ ਲਈ ਸਮਾਂ	2 ਮਿੰਟ
7	ਟ੍ਰਾਇਲ ਲਈ ਟ੍ਰਾਂਸਕ੍ਰਿਪਸ਼ਨ ਅਭਿਆਸ ਲਈ ਸਮਾਂ	2 ਮਿੰਟ

3. ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬੀ ਪੈਰ੍ਹੇ ਨੂੰ ਇਨਸਕ੍ਰਿਪਟ ਕੀਬੋਰਡ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਯੂਨੀਕੋਡ ਆਧਾਰਿਤ ਰਾਵੀ ਫੋਂਟ ਵਿੱਚ ਲਿਪੀਅੰਤਰਿਤ/ਟ੍ਰਾਂਸਕ੍ਰਿਪਸ਼ਨ ਕਰਨਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਪੰਜਾਬੀ ਪੈਰ੍ਹਾ ਗੁਰਮੁਖੀ ਵਰਨਮਾਲਾ, ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਦੇ ਅੰਕਾਂ ਅਤੇ ਵਿਰਾਮ ਚਿੰਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਲਏ ਗਏ ਅੱਖਰਾਂ ਤੋਂ ਬਣਿਆ ਹੋਵੇਗਾ।

ਸਹਾਇਕ ਡਾਇਰੈਕਟਰ
ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਭਾਗ ਪੰਜਾਬ
ਪਟਿਆਲਾ

4. ਪੰਜਾਬੀ ਵਿਚ ਲਗਾਂਮਾਤਰਾਂ ਅਤੇ ਅਰਧ ਅੱਖਰਾਂ ਨੂੰ ਸਹੀ ਸਥਾਨ 'ਤੇ ਟਾਈਪ ਕਰਨਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਅਜਿਹੇ ਅੱਖਰ ਨੂੰ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿਚ ਵਾਧੂ ਅੱਖਰ ਜੋੜ ਦਿੱਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ, ਤਾਂ ਪੂਰਾ ਸ਼ਬਦ ਗ਼ਲਤ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ।
5. ਕੀ ਬੋਰਡ ਦੇ ਕੁਝ ਬਟਨ, ਜੋ ਕਿ ਟਾਈਪਿੰਗ ਟੈਸਟ ਸਾਫਟਵੇਅਰ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਨਹੀਂ ਹਨ ਟੈਸਟ ਦੌਰਾਨ ਗ਼ੈਰ-ਕਾਰਜਸ਼ੀਲ ਰਹਿਣਗੇ।
6. ਟਾਈਪਿੰਗ ਟੈਸਟ ਸਾਫਟਵੇਅਰ ਟੈਸਟ ਦੌਰਾਨ ਉਮੀਦਵਾਰ ਦੁਆਰਾ ਦਬਾਏ ਗਏ ਸਾਰੇ ਬਟਨ-ਜੁੱਟਾਂ ਨੂੰ ਰਿਕਾਰਡ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਉਮੀਦਵਾਰ ਨੂੰ ਪੁਰਜ਼ੇਰ ਸਲਾਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਮਾਈਕ੍ਰੋਸਾਫਟ ਵਿੰਡੋਜ਼ ਦੇ ਬਟਨ-ਜੁੱਟਾਂ-ਜਿਵੇਂ ਕਿ Windows+L, Ctr+Alt+Del ਆਦਿ ਵਰਗੇ ਅਵੈਧ ਬਟਨ-ਜੁੱਟਾਂ ਨੂੰ ਨਾ ਦਬਾਉਣ। ਅਜਿਹੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਸਮੇਂ ਦੀ ਬਰਬਾਦੀ ਲਈ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਅਸੁਵਿਧਾ ਲਈ ਉਮੀਦਵਾਰ ਖੁਦ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਹੋਵੇਗਾ। ਅਜਿਹੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਵਾਧੂ ਸਮਾਂ ਜਾਂ ਮੌਕਾ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।
7. ਡਿਕਟੇਸ਼ਨ ਸ਼ੀਟ ਤੇ ਸ਼ਾਰਟਹੈਂਡ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਪੰਜਾਬੀ/ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਲੈਂਗਰੈਂਡ ਵਿਚ ਲਿਖਣ ਦੀ ਮਨਾਹੀ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਟੈਸਟ ਸਟੈਨੇਗ੍ਰਾਫੀ ਦਾ ਟੈਸਟ ਹੈ।

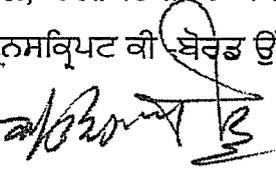
ਟ੍ਰਾਂਸਕ੍ਰਿਪਸ਼ਨ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹਦਾਇਤਾਂ:-

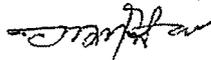
1. "ਸ਼ਬਦ" ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਨੂੰ ਵਿਰਾਮ ਚਿੰਨ੍ਹ (ਜੋੜਨੀ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ) ਜਾਂ ਸਪੇਸ ਦੁਆਰਾ ਵੱਖ ਕੀਤੇ ਅੱਖਰ-ਸੰਯੋਗਾਂ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।
2. ਸ਼ਬਦ-ਜੋੜਾਂ ਲਈ ਨਿਮਨਲਿਖਤ ਸ਼ਬਦਕੋਸ਼ਾਂ/ਸਪੈੱਲ ਚੈੱਕਰਾਂ ਨੂੰ ਮਿਆਰੀ ਸ਼ਬਦਕੋਸ਼/ ਸਪੈੱਲ ਚੈੱਕਰ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ:
  - ਪੰਜਾਬੀ ਸ਼ਬਦ-ਰੂਪ ਤੇ ਸ਼ਬਦ-ਜੋੜ ਕੋਸ਼ (ਸੰਪਾਦਕ-ਡਾ. ਹਰਕੀਰਤ ਸਿੰਘ)
  - ਪੰਜਾਬੀ-ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਕੋਸ਼ (ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਕ- ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਪਟਿਆਲਾ)
  - ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਪੰਜਾਬੀ ਕੋਸ਼ (ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਕ- ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਭਾਗ)
  - ਅੱਖਰ 2021 ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਪੰਜਾਬੀ ਸਪੈੱਲ ਚੈੱਕਰ
  - ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਦੀ ਆਕਸਫੋਰਡ ਡਿਕਸ਼ਨਰੀ

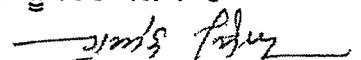
ਨੋਟ- ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਸ਼ਬਦਾਂ, ਨਿੱਜੀ ਨਾਂਵਾਂ ਅਤੇ ਹੋਰ ਸ਼ਬਦਾਂ, ਜੋ ਉਪਰੋਕਤ ਸ਼ਬਦਕੋਸ਼ਾਂ/ਸਪੈੱਲ ਚੈੱਕਰਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸੇ ਵਿੱਚ ਵੀ ਮੌਜੂਦ ਨਹੀਂ ਹਨ, ਬਾਰੇ ਫੈਸਲਾ ਇਸ ਮਕਸਦ ਲਈ ਗਠਿਤ ਭਾਸ਼ਾ ਮਾਹਿਰਾਂ ਦੀ ਕਮੇਟੀ ਦੁਆਰਾ ਲਿਆ ਜਾਵੇਗਾ।

3. ਪੰਜਾਬੀ ਸ਼੍ਰੀ ਨੂੰ ਇਕਹਿਰੇ ਅੱਖਰ ਵਜੋਂ ਟਾਈਪ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਨਾ ਕਿ ਸ਼੍ਰ ਵਾਰਕ + ਮਾਤਰਾ ਦੇ ਸੁਮੇਲ ਵਜੋਂ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਉਦਾਹਰਨ ਲਈ, ਆ ਨੂੰ ਦੋ ਅੱਖਰਾਂ ਦੇ ਸੁਮੇਲ (ਅ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਾ) ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ, ਕੇਵਲ ਇਕਹਿਰੇ ਅੱਖਰ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਟਾਈਪ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੀ ਸਾਰਨੀ ਵਿੱਚ ਇਨਸਕ੍ਰਿਪਟ ਕੀ ਬੋਰਡ ਉੱਤੇ ਸਵਰਾਂ ਨੂੰ ਟਾਈਪ ਕਰਨ ਲਈ ਸਹੀ ਕੁੰਜੀ-ਜੁੱਟਾਂ ਨੂੰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ

ਸਾਇਨ ਡਾਕਟਰ
ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਭਾਗ ਪੰਜਾਬ
ਪਟਿਆਲਾ

ਸਹੀ ਸ੍ਰ ਵਰਤੋਂ	ਇਨਸਕ੍ਰਿਪਟ ਕੀਬੋਰਡ ਦੇ ਕੁੰਜੀ-ਜੁੱਟ	ਗਲਤ ਸ੍ਰ-ਸੰਯੋਗ (ਅਸਵੀਕ੍ਰਿਤ)
ਉ	Shift + G	ਉਂ
ਊ	Shift + T	ਊਂ
ਓ	Shift + A	ਓਂ
ਘ	Shift + E	ਘਾਂ
ਐ	Shift + W	ਐਂ
ਐਂ	Shift + Q	ਐਂ
ਇ	Shift + F	ਿਏ
ਈ	Shift + R	ਈਂ
ਏ	Shift + S	ਏਂ

4. ਗਲਤੀਆਂ ਗਿਣਦੇ ਸਮੇਂ :-

i) ਪੂਰੀਆਂ ਗਲਤੀਆਂ:

4.1.1 ਕਿਸੇ ਵੀ ਸ਼ਬਦ ਨੂੰ ਛੱਡਣਾ

4.1.2 ਕਿਸੇ ਵੀ ਠੀਕ ਸ਼ਬਦ ਦੀ ਥਾਂ ਕੋਈ ਹੋਰ ਟਾਈਪ ਕੀਤੇ ਸ਼ਬਦ ਨਾਲ ਬਦਲੀ(replace) ਜਿਵੇਂ ਮੈਂ ਦੀ ਥਾਂ ਮੈਨੂੰ, ਵਸੀਅਤ ਦੀ ਥਾਂ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਗਲਤ ਮੰਨੇ ਜਾਣਗੇ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੁਹਰਾਅ ਕੀਤੇ ਸ਼ਬਦ ਦੀ ਵੀ ਪੂਰੀ ਗਲਤੀ ਮੰਨੀ ਜਾਵੇਗੀ ਜਿਵੇਂ ਵਿਭਾਗ ਦੀ ਥਾਂ ਵਿਭਾਗ ਵਿਭਾਗ

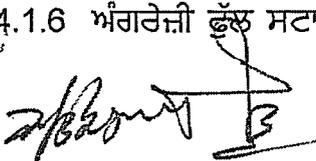
4.1.3 ਗਲਤ/ਵਾਧੂ ਟਾਈਪ ਕੀਤੇ ਸ਼ਬਦ ਜੋ ਪੈਰੇ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦੇ

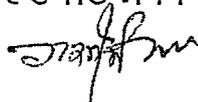
4.1.4 ਲਗਮਾਤਰਾਂ ਦੀਆਂ ਗਲਤੀਆਂ (ਕੇਵਲ ਪੰਜਾਬੀ ਲਈ): ਲਗਮਾਤਰਾਂ ਦੀ ਗਲਤ ਵਰਤੋਂ। ਉਦਾਹਰਨ ਲਈ, ਕਵਿਤਾ ਦੀ ਥਾਂ ਕਵੀਤਾ, ਲੈ ਦੀ ਥਾਂ ਲੇ, ਗੁਰੂ ਦੀ ਥਾਂ ਗੂਰੂ, ਰੇਲਾ ਦੀ ਥਾਂ ਰੇਲਾ, ਇਹ ਦੀ ਥਾਂ ਏਹ, ਬਹੁਤ ਦੀ ਥਾਂ ਬੋਹਤ, ਸਹੁੰ ਦੀ ਥਾਂ ਸੌਹ ਅਤੇ ਟਹਿਲ ਦੀ ਥਾਂ ਟੈਹਲ, ਨਵੇਂ ਦੀ ਥਾਂ ਤੇ ਨਵੇ, ਮਾਂ ਦੀ ਥਾਂ ਮਾ, ਜਾਂ ਦੀ ਥਾਂ ਜਾ ਪੂਰੀ ਗਲਤੀ ਮੰਨੀ ਜਾਵੇਗੀ।

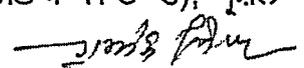
4.1.5 ਉਮੀਦਵਾਰ ਤੋਂ ਉਮੀਦ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਡਿਕਸ਼ਨਰੀਆਂ/ ਸਪੈੱਲ-ਚੈੱਕਰਾਂ ਆਦਿ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੀ ਆਮ ਤੌਰ ਉੱਤੇ ਵਰਤੇ ਜਾਂਦੇ ਪੰਜਾਬੀ/ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੇ ਸਹੀ ਸ਼ਬਦ-ਜੋੜ ਪਾਉਣ। ਗਲਤ ਸ਼ਬਦ-ਜੋੜਾਂ ਵਾਲੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਗਲਤੀ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ।

4.1.6 ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਫੁੱਲ ਸਟਾਪ "." (ਸਿਵਾਏ ਜਦੋਂ ਸੰਖੇਪ ਰੂਪਾਂ ਨਾਲ ਵਰਤਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ), ਪ੍ਰਸ਼ਨ

ਸਹਾਇਕ ਡਾਇਰੈਕਟਰ
ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਭਾਗ ਪੰਜਾਬ
ਪਟਿਆਲਾ

ਚਿੰਨ੍ਹ "?" ਅਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਪੂਰਨ ਵਿਰਾਮ ਜਾਂ ਡੰਡੀ "।" ਨੂੰ ਵੱਖਰੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਜੋਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਵੀ ਗ਼ਲਤੀ ਪੂਰੀ ਗ਼ਲਤੀ ਮੰਨੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਜੇਕਰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿਰਾਮ ਚਿੰਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਬਾਅਦ ਕੋਈ ਸਪੇਸ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਸ ਨੂੰ ਸਪੇਸ ਦੀ ਗ਼ਲਤੀ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ।

4.1.7 ਸੰਖਿਆਤਮਕ ਸ਼ਬਦਾਂ ਨੂੰ ਸਿਰਫ ਅੰਕਾਂ ਵਿੱਚ ਹੀ ਟ੍ਰਾਂਸਕ੍ਰਾਈਬ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਇਸ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਗ਼ਲਤੀ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, "Five hundred" ਨੂੰ "500" ਵਜੋਂ ਟਾਈਪ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਨਾ ਕਿ "Five hundred" ਵਜੋਂ।

4.1.8 ਸੰਖੇਪ ਅਤੇ ਛੋਟੇ ਰੂਪ:

4.1.8.1 ਉਪਾਧੀ ਰੂਪੀ ਸ਼ਬਦਾਂ (ਸੰਬੰਧਨੀ ਸ਼ਬਦ) ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਸੰਖੇਪ ਰੂਪਾਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪੂਰੇ ਰੂਪ ਵਜੋਂ ਟਾਈਪ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ *Government, Private, Limited* ਅਤੇ *Company* ਵਰਗੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਨੂੰ ਕ੍ਰਮਵਾਰ *Govt., Pvt., Ltd.* ਅਤੇ *Co.* ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ, ਪੂਰੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਟਾਈਪ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਗ਼ਲਤੀ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਸਿਰਫ਼ ਆਮ ਤੌਰ ਉੱਤੇ ਵਰਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਉਪਾਧੀ ਰੂਪ ਸ਼ਬਦਾਂ (ਸੰਬੰਧਨੀ ਸ਼ਬਦ) ਨੂੰ ਛੋਟਾ ਹੈ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸੰਖੇਪ ਜਾਂ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਪੂਰੇ ਰੂਪ ਵਜੋਂ ਟ੍ਰਾਂਸਕ੍ਰਾਈਬ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਉਦਾਹਰਨ ਲਈ, ਡਿਕਟੇਸ਼ਨ ਸ਼ਬਦ ਡਾਕਟਰ, ਸਰਦਾਰ ਅਤੇ ਪ੍ਰੋਫੈਸਰ ਨੂੰ, ਜਦੋਂ ਉਪਾਧੀ ਰੂਪੀ ਸ਼ਬਦਾਂ (ਸੰਬੰਧਨੀ ਸ਼ਬਦ) ਵਿੱਚ ਵਰਤਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰੇ ਰੂਪ ਜਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਛੋਟੇ ਰੂਪਾਂ ਡਾ., ਸ. ਅਤੇ ਪ੍ਰੋ. ਵਜੋਂ ਟਾਈਪ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ *Doctor* ਅਤੇ *Dr.* ਨੂੰ ਸਹੀ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਜਦੋਂ ਇਹਨਾਂ ਨੂੰ ਉਪਾਧੀ ਰੂਪੀ ਸ਼ਬਦਾਂ (ਸੰਬੰਧਨੀ ਸ਼ਬਦ) ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਵਰਤਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ *Dr. Garg* ਨੂੰ *Dr. Garg* ਜਾਂ *Doctor Garg* ਵਜੋਂ ਲਿਖਣਾ ਸਹੀ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਪੰਜਾਬੀ ਅਤੇ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਦੋਨਾਂ ਵਿੱਚ ਸੰਖੇਪ ਰੂਪ ਦੇ ਬਾਅਦ ਬਿੰਦੀ (".") ਆਉਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ, ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਇਸ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਗ਼ਲਤੀ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ।

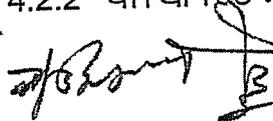
4.1.8.2 ਟਾਈਪ ਕੀਤੇ ਗਏ ਛੋਟੇ ਰੂਪ ਜਿਵੇਂ 'ਚ, 'ਤੇ ਅਤੇ 'ਚੋਂ ਆਦਿ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਗ਼ਲਤੀ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਉਮੀਦਵਾਰ ਨੂੰ ਕ੍ਰਮਵਾਰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪੂਰੇ ਰੂਪ, ਵਿੱਚ, ਉੱਤੇ ਅਤੇ ਵਿੱਚੋਂ ਟਾਈਪ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

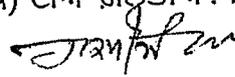
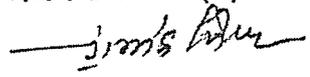
(ii) ਅੱਧੀਆਂ ਗ਼ਲਤੀਆਂ:

4.2.1 ਸਪੇਸ ਦੀਆਂ ਗ਼ਲਤੀਆਂ: ਜਿੱਥੇ ਦੇ ਸਹੀ ਟਾਈਪ ਕੀਤੇ ਸ਼ਬਦਾਂ (ਪੰਜਾਬਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ) ਵਿਚਕਾਰ ਕੋਈ ਸਪੇਸ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਜਾਂ ਸਹੀ ਟਾਈਪ ਕੀਤੇ ਸ਼ਬਦ ਨੂੰ ਸਪੇਸ ਦੇ ਕਾਰਨ ਦੋ ਸ਼ਬਦਾਂ (ਯੂਨੀ ਵਰਸਿਟੀ) ਵਿੱਚ ਵੰਡਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

4.2.2 ਪੰਜਾਬੀ ਵਿੱਚ ਸੰਬੰਧਕ/ਨਿਪਾਤ (ਕੇ) ਦੀਆਂ ਗ਼ਲਤੀਆਂ: ਜਿੱਥੇ ਸੰਬੰਧਕ/ਨਿਪਾਤ (ਕੇ)

ਸਹਾਇਕ ਡਾਇਰੈਕਟਰ
ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਭਾਗ ਪੰਜਾਬ
ਪਟਿਆਲਾ

ਅਤੇ ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਵਾਲੇ ਨਾਂਵ/ਪੜਨਾਂਵ ਵਿਚਕਾਰ ਕੋਈ ਸਪੇਸ ਛੱਡੀ ਨਹੀਂ ਗਈ ਹੈ। (ਉਦਾਹਰਨ: ਉਸਨੇ, ਇਸਦਾ, ਇਸਦੀਆਂ, ਜਿਸਨੂੰ, ਜਾਕੇ).

4.2.3 ਵੱਡੇ/ਛੋਟੇ ਅੱਖਰਾਂ ਦੀਆਂ ਗਲਤੀਆਂ (ਸਿਰਫ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਲਈ): ਵੱਡੇ ਜਾਂ ਛੋਟੇ ਅੱਖਰਾਂ ਦੀ ਗਲਤ ਵਰਤੋਂ।

ਨੋਟ - ਸਾਰੀਆਂ ਗਲਤੀਆਂ ਗਿਣੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ ਪਰ ਇੱਕ ਸ਼ਬਦ ਵਿੱਚ ਗਿਣੀਆਂ ਗਈਆਂ ਕੁੱਲ ਗਲਤੀਆਂ ਇੱਕ ਪੂਰੀ ਗਲਤੀ ਤੋਂ ਵੱਧ ਨਹੀਂ ਹੋਣੀਆਂ ਚਾਹੀਦੀਆਂ ਜਿਵੇਂ: (ਯੂਨੀ ਵਰਸਿਟੀ) ਇਸ ਸ਼ਬਦ ਵਿੱਚ ਅੱਧੀ ਗਲਤੀ ਸਪੇਸ ਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇੱਕ ਗਲਤੀ ਵਰਸਿਟੀ ਦੀ ਹੈ ਇੱਕ ਸ਼ਬਦ ਦੀਆਂ ਗਲਤੀਆਂ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਡੇਢ ਗਲਤੀ ਦੀ ਥਾਂ ਤੇ ਇੱਕ ਗਲਤੀ ਗਿਣੀ ਜਾਵੇਗੀ।

(iii) ਨਜ਼ਰ ਅੰਦਾਜ਼ ਕੀਤੀਆਂ ਗਲਤੀਆਂ (ਸਿਰਫ ਪੰਜਾਬੀ ਲਈ)

4.3.1 ਪੈਰ ਬਿੰਦੀ ਅੱਖਰ: ਅੱਗੇ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਅੱਖਰ-ਜੋੜਿਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਵਿੱਚ ਉਲਝਣ ਕਾਰਨ ਸ਼ਬਦ-ਜੋੜਾਂ ਦੀਆਂ ਹੋਣ ਵਾਲੀਆਂ ਗਲਤੀਆਂ ਨੂੰ ਨਜ਼ਰ ਅੰਦਾਜ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ: (ਖ ਅਤੇ ਖ), (ਗ ਅਤੇ ਗ), (ਫ ਅਤੇ ਫ), (ਲ ਅਤੇ ਲ), (ਜ ਅਤੇ ਜ)। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ (ਫੈਸਲਾ ਅਤੇ ਫੈਸਲਾ), (ਖਰਾਬ ਅਤੇ ਖਰਾਬ), (ਰੋਲਾ ਅਤੇ ਰੋਲਾ), (ਸਫਲ ਅਤੇ ਸਫਲ) ਅਤੇ (ਜਰੂਰ ਅਤੇ ਜਰੂਰ) ਨੂੰ ਬਰਾਬਰ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ।

ਨੋਟ:

1. (ਸ਼ ਅਤੇ ਸ) ਯੂਨੀਆਂ ਵਿੱਚ ਅੰਤਰ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਇਹ ਅੱਖਰ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਮੰਨੇ ਜਾਣਗੇ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸੀਸਾ ਦੀ ਬਜਾਏ ਸੀਸਾ ਦੀ ਟਾਈਪਿੰਗ ਨੂੰ ਪੂਰੇ ਸ਼ਬਦ ਦੀ ਗਲਤੀ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ।
2. ਅਜਿਹੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਜਿੱਥੇ (ਲ ਅਤੇ ਲ) ਅਤੇ (ਜ ਅਤੇ ਜ) ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨਾਲ ਸ਼ਬਦ ਦੇ ਅਰਥ ਬਦਲ ਜਾਂਦੇ ਹਨ, ਉੱਥੇ ਲ ਅਤੇ ਲ ਅਤੇ ਜ ਅਤੇ ਜ ਦੀ ਗਲਤ ਵਰਤੋਂ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਗਲਤੀ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। (ਉਦਾਹਰਨ: ਗੋਲੀ, ਗੋਲੀ, ਵਾਲੀ, ਵਾਲੀ ਅਤੇ ਰਾਜ, ਰਾਜ)

4.3.2 ਅਰਥ ਅੱਖਰ: ਆਮ ਤੌਰ ਉੱਤੇ ਅਰਥ ਅੱਖਰਾਂ (ਪੈਰੀਂ ਹਾਰਾ ਅਤੇ ਪੈਰੀਂ ਵਾਵਾ) ਜਾਂ ਬਰਾਬਰ ਦੇ ਪੂਰੇ ਅੱਖਰਾਂ ਨਾਲ ਲਿਖੇ ਸਮਾਨ ਅਰਥ ਵਾਲੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਨੂੰ ਬਰਾਬਰ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ (ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਅਤੇ ਪਰਕਾਸ਼) ਅਤੇ (ਸਵੈ ਅਤੇ ਸੈ) ਸ਼ਬਦ ਜੋੜੇ ਬਰਾਬਰ ਮੰਨੇ ਜਾਣਗੇ।

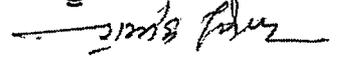
ਨੋਟ:

ਇਹ ਨਿਯਮ ਪੈਰੀਂ ਹਾਰਾ ਉੱਤੇ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਕਿਉਂਕਿ ਪੈਰੀਂ ਹ ਵਾਲੇ ਜਿਹੜੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਉੱਪਰ ਦਿੱਤੇ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਕੇਸ਼ਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਪੈਰੀਂ ਹ ਲਿਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਪ੍ਰੰਤੂ ਉਮੀਦਵਾਰ ਵਲੋਂ ਸ਼ਬਦ ਦੇ ਪੈਰੀਂ ਹ ਟਾਈਪ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਤਾਂ ਉਸ ਸ਼ਬਦ ਦੀ ਪੂਰੀ ਗਲਤੀ ਮੰਨੀ

ਸਹਾਇਕ ਡਾਇਰੈਕਟਰ
ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਭਾਗ ਪੰਜਾਬ
ਪਟਿਆਲਾ

ਜਾਵੇਗੀ। ਜਿਵੇਂ ਕੰਨ੍ਹ (ਪੰਜਾਲੀ ਜਾਂ ਜੂਲੇ ਨਾਲ ਪਸ਼ੂ ਦੀ ਗਰਦਨ ਉੱਤੇ ਪਿਆ ਨਿਸ਼ਾਨ) ਦੀ ਥਾਂ ਤੇ ਕੰਨ (ਸਰੀਰ ਦਾ ਅੰਗ), ਕਲ੍ਹਾ (ਝਗੜਾ) ਦੀ ਥਾਂ ਕਲਾ (ਖਾਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦੀ ਯੋਗਤਾ), ਕੜੀ (ਸਬਜ਼ੀ) ਦੀ ਥਾਂ ਕੜੀ (ਸੰਗਲ ਜਾਂ ਹੋਰ ਲਚਕਦਾਰ ਸਮਾਨ ਦੀ ਇਕਾਈ) ਤਰ੍ਹਾਂ (ਪ੍ਰਕਾਰ) ਦੀ ਥਾਂ ਤਰ੍ਹਾਂ (ਕੱਕੜੀਆਂ) ਆਦਿ।

4.3.3 ਅਧਕ: ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਸ਼ਬਦ-ਕੋਸ਼ਾਂ ਵਿਚ ਅਧਕ ਦੇ ਨਾਲ ਅਤੇ ਅਧਕ ਦੇ ਬਿਨਾਂ ਪਾਏ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਸ਼ਬਦ-ਜੋੜਾਂ ਵਾਲੇ ਸਮਾਨ ਅਰਥਾਂ ਵਾਲੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਨੂੰ ਬਰਾਬਰ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਉਦਾਹਰਨ ਲਈ ਵਿਚ ਅਤੇ ਵਿੱਚ ਨੂੰ ਬਰਾਬਰ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਪਰ ਕੁਝ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਜਿੱਥੇ ਅਧਕ ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਅਤੇ ਗੈਰਮੌਜੂਦਗੀ ਸ਼ਬਦ ਦੇ ਅਰਥ ਨੂੰ ਬਦਲ ਦੇਵੇਗੀ ਤਾਂ ਇਸ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਗ਼ਲਤੀ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਉਦਾਹਰਨ ਲਈ, ਦਿਲੀ ਦੀ ਬਜਾਏ ਦਿੱਲੀ ਟਾਈਪ ਕਰਨਾ ਪੂਰੇ ਸ਼ਬਦ ਦੀ ਗ਼ਲਤੀ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਪੰਜਾਬੀ ਸ਼ਬਦ-ਜੋੜਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਅਧਕ ਦੀ ਗ਼ਲਤ ਵਰਤੋਂ ਵਾਲੇ ਸ਼ਬਦ ਵੀ ਪੂਰੀ ਗ਼ਲਤੀ ਵਜੋਂ ਮੰਨੇ ਜਾਣਗੇ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਉੱਸ, ਰੋੱਟੀ ਅਤੇ ਮੱਨ ਨੂੰ ਪੂਰੀਆਂ ਗ਼ਲਤੀਆਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ।

4.3.4 ਵਿਰਾਮ ਚਿੰਨ੍ਹ: ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਫੁੱਲ ਸਟਾਪ ". ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਚਿੰਨ੍ਹ "?" ਅਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਪੂਰਨ ਵਿਰਾਮ ਜਾਂ ਡੰਡੀ "।" ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਬਾਕੀ ਵਿਰਾਮ ਚਿੰਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮੁਲਾਂਕਣ ਦੌਰਾਨ ਨਜ਼ਰ ਅੰਦਾਜ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।

4.3.5 ਭਾਸ਼ਾ ਅਤੇ ਸ਼ਬਦ ਜੋੜ (Spelling) ਦੇ ਪੱਖ ਤੋਂ, ਜੇਕਰ ਉਮੀਦਵਾਰ ਦੁਆਰਾ ਇੱਕੋ ਸ਼ਬਦ ਨੂੰ ਇੱਕ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸਥਾਨਾਂ ਉੱਤੇ ਇੱਕੋ ਸ਼ਬਦ-ਜੋੜ ਨਾਲ ਗ਼ਲਤ ਟਾਈਪ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਇਸ ਨੂੰ ਇੱਕ ਗ਼ਲਤੀ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਪਾਣੀ ਦੀ ਥਾਂ ਪਾਨੀ, ਭਾਸ਼ਾ ਦੀ ਥਾਂ ਭਾਸਾ ਆਦਿ। ਪ੍ਰੰਤੂ ਜੇਕਰ ਪਾਣੀ ਦੀ ਥਾਂ ਦੇ ਵਾਰ ਪਾਨੀ, ਤਿੰਨ ਵਾਰ ਭਾਨੀ ਅਤੇ ਇੱਕ ਵਾਰ ਪਣੀ ਗ਼ਲਤ ਟਾਈਪ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਇਸ ਦੀਆਂ ਕੁੱਲ 6 ਗ਼ਲਤੀਆਂ ਦੀ ਥਾਂ ਤਿੰਨ ਗ਼ਲਤੀਆਂ ਮੰਨੀਆਂ ਜਾਣਗੀਆਂ।

4.3.6 ਜੋੜਨੀ (-) ਵਾਲੇ ਸਮਾਸੀ ਸ਼ਬਦ ਨੂੰ ਇੱਕ ਸ਼ਬਦ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਜੇਕਰ ਉਮੀਦਵਾਰ ਸਮਾਸੀ ਸ਼ਬਦ ਜਿਵੇਂ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਜਾਂ ਰੌਲੀ-ਰੌਲੀ ਨੂੰ ਕ੍ਰਮਵਾਰ ਵੱਖ-2 ਜਾਂ ਰੌਲੀ-2 ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਟ੍ਰਾਂਸਕ੍ਰਾਈਬ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਸ ਨੂੰ ਪੂਰੇ ਸ਼ਬਦ ਦੀ ਗ਼ਲਤੀ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ।

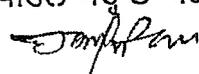
5. ਉਮੀਦਵਾਰ ਨੂੰ ਦੇਨੇ ਪੈਰੇ ਵੱਖਰੇ ਟੈਕਸਟ ਬਾਕਸਾਂ (Text Boxes) ਵਿੱਚ ਲਿਖਣੇ ਪੈਣਗੇ। ਪਰ ਇੱਕ ਸਮੇਂ

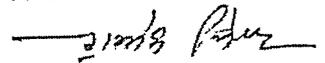
ਉੱਤੇ, ਸਕ੍ਰੀਨ ਉੱਤੇ ਇੱਕ ਟੈਕਸਟ ਬਾਕਸ ਦਿਖਾਈ ਦੇਵੇਗਾ। ਇਸ ਲਈ, ਦਿੱਤੇ ਟੈਕਸਟ ਬਾਕਸ ਉੱਤੇ ਪਹਿਲਾ

ਪੈਰਾ ਟਾਈਪ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਉਮੀਦਵਾਰ ਨੂੰ ਪਹਿਲੇ ਪੈਰੇ ਤੋਂ ਅਗਲੇ ਪੈਰੇ ਉੱਤੇ ਜਾਣ ਲਈ ਐਂਟਰ ਬਟਨ

ਇੱਕ ਡਾਕੂਮੈਂਟ
ਸ਼ਾ ਵਿਭਾਗ ਪੰਜਾਬ
ਖਟਿਆਲਾ

ਦਬਾਉਣਾ ਪਵੇਗੀ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਟੈਕਸਟ ਨੂੰ ਸੰਪਾਦਿਤ (editing) ਕਰਨ ਲਈ, ਟੈਕਸਟ ਦੇ ਪਿਛਲੇ ਜਾਂ ਅਗਲੇ ਪੈਰੇ 'ਤੇ ਜਾਣ ਲਈ ਐਰੋ ਬਟਨਾਂ ਜਾਂ PgUp ਅਤੇ PgDn ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ।
ਨੋਟ: ਜੇਕਰ ਪੈਰਾਗ੍ਰਾਫ ਨੂੰ ਇਸ ਲਈ ਨਿਰਧਾਰਤ ਟੈਕਸਟ ਬਾਕਸ ਵਿੱਚ ਟ੍ਰਾਂਸਕ੍ਰਾਈਬ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਤਾਂ ਪੈਰੇ ਦੇ ਸਾਰੇ ਸ਼ਬਦ ਗ਼ਲਤ ਮੰਨੇ ਜਾਣਗੇ।

ਗ਼ਲਤੀ ਗ਼ਣਨਾ ਦੀਆਂ ਉਦਾਹਰਨਾਂ:-

$$\text{ਗ਼ਲਤੀਆਂ ਦੀ ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤਤਾ} = \frac{100 * (\text{full mistakes} + \text{half mistakes} * 0.5)}{\text{Number of words in the master passage}}$$

ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਪੈਰੇ ਨੂੰ ਡਿਕਟੇਸ਼ਨ ਲਈ ਲੈਂਦੇ ਹਾਂ:

ਡਾ. ਗਰਗ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਪ੍ਰੋਫੈਸਰ ਦੇਸਤ ਦਿੱਲੀ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ। ਜਹਾਜ਼ ਉੱਡਣ ਲਈ ਤਿਆਰ ਹੈ ਅਤੇ ਉਡਾਰੀ ਭਰਨ ਦੇ ਵਿਚ ਸਿਰਫ਼ 5 ਕੁ ਮਿੰਟ ਦਾ ਸਮਾਂ ਰਹਿ ਗਿਆ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਸਭ ਨੂੰ ਹਿਦਾਇਤ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਆਪਣਾ-ਆਪਣਾ ਮੋਬਾਈਲ ਬੰਦ ਕਰ ਦਿਓ ਅਤੇ ਸੀਟ ਬੈਲਟ ਬੰਨ੍ਹ ਲਵੋ ਅਤੇ ਆਪਣਾ ਸਮਾਨ ਸੀਟ ਦੇ ਥੱਲੇ ਰੱਖ ਲਓ।

ਅਸੀਂ ਇਹ ਮੰਨਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਵਰਤੋਂਕਾਰ ਨੇ ਦੋ ਮਿੰਟਾਂ ਵਿੱਚ ਇਸ ਨੂੰ ਹੇਠ ਲਿਖੇ 1-4 ਕੇਸਾਂ ਵਿੱਚ ਟ੍ਰਾਂਸਕ੍ਰਾਈਬ ਕੀਤਾ ਹੈ

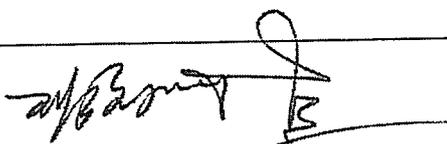
ਕੇਸ 1: ਡਾ. ਗਰਗ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਪ੍ਰੋਫੈਸਰ ਦੇਸਤ ਦਿੱਲੀ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ। ਜਹਾਜ਼ ਉੱਡਣ ਲਈ ਤਿਆਰ ਹੈ ਅਤੇ ਉਡਾਰੀ ਭਰਨ ਦੇ ਵਿਚ ਸਿਰਫ਼ 5 ਕੁ ਮਿੰਟ ਦਾ ਸਮਾਂ ਰਹਿ ਗਿਆ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਸਭ ਨੂੰ ਹਿਦਾਇਤ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਆਪਣਾ-ਆਪਣਾ ਮੋਬਾਈਲ ਬੰਦ ਕਰ ਦਿਓ ਅਤੇ ਸੀਟ ਬੈਲਟ ਬੰਨ੍ਹ ਲਵੋ ਅਤੇ ਆਪਣਾ ਸਮਾਨ ਸੀਟ ਦੇ ਥੱਲੇ ਰੱਖ ਲਓ।

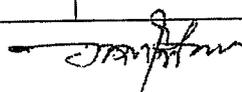
- ਕੁੱਲ ਸ਼ਬਦ = 59 (ਸਮੇਤ 1)
- ਗ਼ਲਤੀਆਂ = 0
- ਗ਼ਲਤੀਆਂ ਦੀ ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤਤਾ = $\frac{100 * 0}{59} = 0\%$

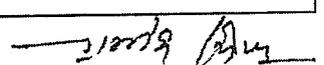
ਕੇਸ 2: ਡਾਕਟਰ ਗਰਗ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਪ੍ਰੋਫੈਸਰ ਦੇਸਤ ਦਿੱਲੀ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ। ਜਹਾਜ਼ ਉੱਡਣ ਲਈ ਤਿਆਰ ਹੈ ਅਤੇ ਉਡਾਰੀ ਭਰਨ ਦੇ ਵਿਚ ਸਿਰਫ਼ ਪੰਜ ਕੁ ਮਿੰਟ ਦਾ ਸਮਾਂ ਰਹਿ ਗਿਆ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਸਭ ਨੂੰ ਹਿਦਾਇਤ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਆਪਣਾ-2 ਮੋਬਾਈਲ ਬੰਦ ਕਰ ਦਿਓ ਅਤੇ ਸਿਟ ਬੈਲਟ ਬੰਨ੍ਹ ਲਵੋ ਅਤੇ ਆਪਣਾ ਆਪਣਾ ਸਮਾਨ ਸਿਟ ਦੇ ਥੱਲੇ ਰੱਖ ਲਵੋ

ਪੂਰੀਆਂ ਗ਼ਲਤੀਆਂ	ਅੱਧੀਆਂ ਗ਼ਲਤੀਆਂ	ਨਜ਼ਰ ਅੰਦਾਜ਼ ਗ਼ਲਤੀਆਂ
ਦਿੱਲੀ (ਨਿਯਮ 4.3.3)	ਥੱਲੇ ਰੱਖ (ਨਿਯਮ 4.2.1)	ਡਾਕਟਰ (ਨਿਯਮ 4.1.8)
ਪੰਜ (ਨਿਯਮ 4.1.7)		ਜਹਾਜ਼ (ਨਿਯਮ 4.3.1)

ਸਾਇਰ
ਸ਼ਾ ਵਿਭਾਗ ਪੰਜ
ਪਟਿਆਲਾ

ਦਿਤੀ (ਨਿਯਮ 4.3.3, ਗ਼ਲਤ ਸ਼ਬਦ-ਜੋੜ)		ਸਿਰਫ (ਨਿਯਮ 4.3.1)
ਆਪਣਾ-2 (ਨਿਯਮ 4.3.6)		ਚੈ , (ਨਿਯਮ 4.3.4)
ਸਿਟ (ਦੇ ਵਾਰ ਗ਼ਲਤ ਟਾਈਪ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਪਰ ਇੱਕ ਗ਼ਲਤੀ ਮੰਨੀ ਗਈ ਹੈ) (ਨਿਯਮ 4.3.5)		
ਬੰਨ (ਨਿਯਮ 4.3.2)		
ਆਪਣਾ (ਨਿਯਮ 4.1.3)		
ਲਵੇ (ਨਿਯਮ 4.1.2)		
। ਲੁਪਤ (ਨਿਯਮ 4.1.6)		

- ਗ਼ਲਤੀਆਂ = 10.5
- ਗ਼ਲਤੀਆਂ ਦੀ ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤਤਾ = $\frac{100 \times 10.5}{59} = 17.79\%$

ਕੇਸ 3: ਡਾ. ਗਰਗ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਪ੍ਰੋ. ਦੇਸਤ ਦਿੱਲੀ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ। ਜਹਾਜ਼ ਉੱਡਣ ਲਈ ਤਿਆਰ ਹੈ ਅਤੇ ਉਡਰੀ ਭਰਨ ਦੇ 'ਚ ਸਿਰਫ 5 ਕੁ ਮਿੰਟ ਦਾ ਸਮਾਂ ਰਹਿ ਗਿਆ ਹੈ ਇਸ ਲਈ ਸੱਭ ਨੂੰ ਇਹ ਹਿਦਾਇਤ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਆਪਣਾ-ਆਪਣਾ ਮੋਬਾ ਈਲ ਬੰਦ ਕਰ ਦਿਓ ਅਤੇ ਸੀਟ ਬੇਲਟ ਬੰਨ੍ਹ ਲਵੋ ਅਤੇ ਆਪਣਾ ਸਮਾਨ ਸੀਟ ਦੇ ਥੱਲੇ

ਪੂਰੀਆਂ ਗ਼ਲਤੀਆਂ	ਅੱਧੀਆਂ ਗ਼ਲਤੀਆਂ	ਨਜ਼ਰ ਅੰਦਾਜ਼ ਗ਼ਲਤੀਆਂ
ਪ੍ਰੋ. (ਨਿਯਮ 4.1.8) ਸੰਬੰਧਨੀ ਸੰਖੇਪ ਰੂਪ ਨਹੀਂ ਹੈ	ਮੋਬਾ ਈਲ (ਨਿਯਮ 4.2.1)	ਲੁਪਤ ", " (ਨਿਯਮ 4.3.4)
ਉਡਰੀ (ਨਿਯਮ 4.1.2)		
'ਚ (ਨਿਯਮ 4.1.8)		
ਸੱਭ (ਨਿਯਮ 4.3.3, ਗ਼ਲਤ ਸ਼ਬਦ-ਜੋੜ)		
ਇਹ (ਨਿਯਮ 4.1.3)		
ਬੇਲਟ (ਨਿਯਮ 4.1.4)		

ਸ਼ਾ ਵਿਭਾਗ ਪੰਜਾਬ
ਪਟਿਆਲਾ

(Handwritten signature)

(Handwritten signature)

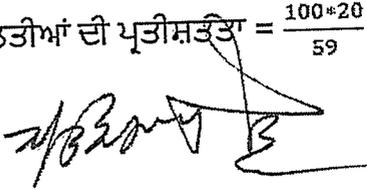
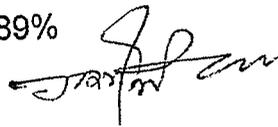
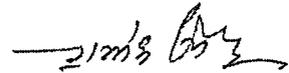
(Handwritten signature)

ਰੱਖ (ਨਿਯਮ 4.1.1)		
ਲਓ। (ਨਿਯਮ 4.1.1 ਅਤੇ 4.1.6) (ਗ਼ਲਤੀ ਲਈ ਦੇ ਸ਼ਬਦ ਗਿਣੇ ਗਏ ਲਓ ਅਤੇ ।)		

- ਗ਼ਲਤੀਆਂ = 9.5
- ਗ਼ਲਤੀਆਂ ਦੀ ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤਤਾ = $\frac{100 \times 9.5}{59} = 16.10\%$

ਕੇਸ 4: ਡਾ. ਗਰਗ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਪ੍ਰੋਫੈਸਰ ਦੇਸਤ ਦਿੱਲੀ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ। ਜਹਾਜ਼ ਉੱਡਣ ਲਈ ਤਿਆਰ ਹੈ ਅਤੇ ਉਡਾਰੀ ਭਰਨ ਦੇ ਵਿਚ ਸਿਰਫ਼ 5 ਕੁ ਮਿੰਟ ਦਾ ਸਮਾਂ ਰਹਿ ਗਿਆ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਸਭ ਨੂੰ ਹਿਦਾਇਤ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਆਪਣਾ-ਆਪਣਾ ਮੋਬਾਈਲ ਬੰਦ ਕਰ ਦਿਓ ਅਤੇ ਸੀਟ ਬੈਲਟ ਬੰਨ੍ਹ ਲਵੋ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਸਭ ਨੂੰ ਹਿਦਾਇਤ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਆਪਣੇ ਮੋਬਾਈਲ ਬੰਦ ਕਰ ਦਿਓ ਅਤੇ ਸੀਟ ਬੈਲਟ ਬੰਨ੍ਹ ਲਵੋ ਅਤੇ ਆਪਣਾ ਸਮਾਨ ਸੀਟ ਦੇ ਥੱਲੇ ਰੱਖ ਲਓ।

- ਗ਼ਲਤੀਆਂ = 20 (ਇੱਕ ਲਾਈਨ ਦਾ ਦੁਹਰਾਓ)
- ਗ਼ਲਤੀਆਂ ਦੀ ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤਤਾ = $\frac{100 \times 20}{59} = 33.89\%$

ਸਹਾਇਕ ਡਾਇਰੈਕਟਰ
ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਭਾਗ ਪੰਜਾਬ
ਪਟਿਆਲਾ